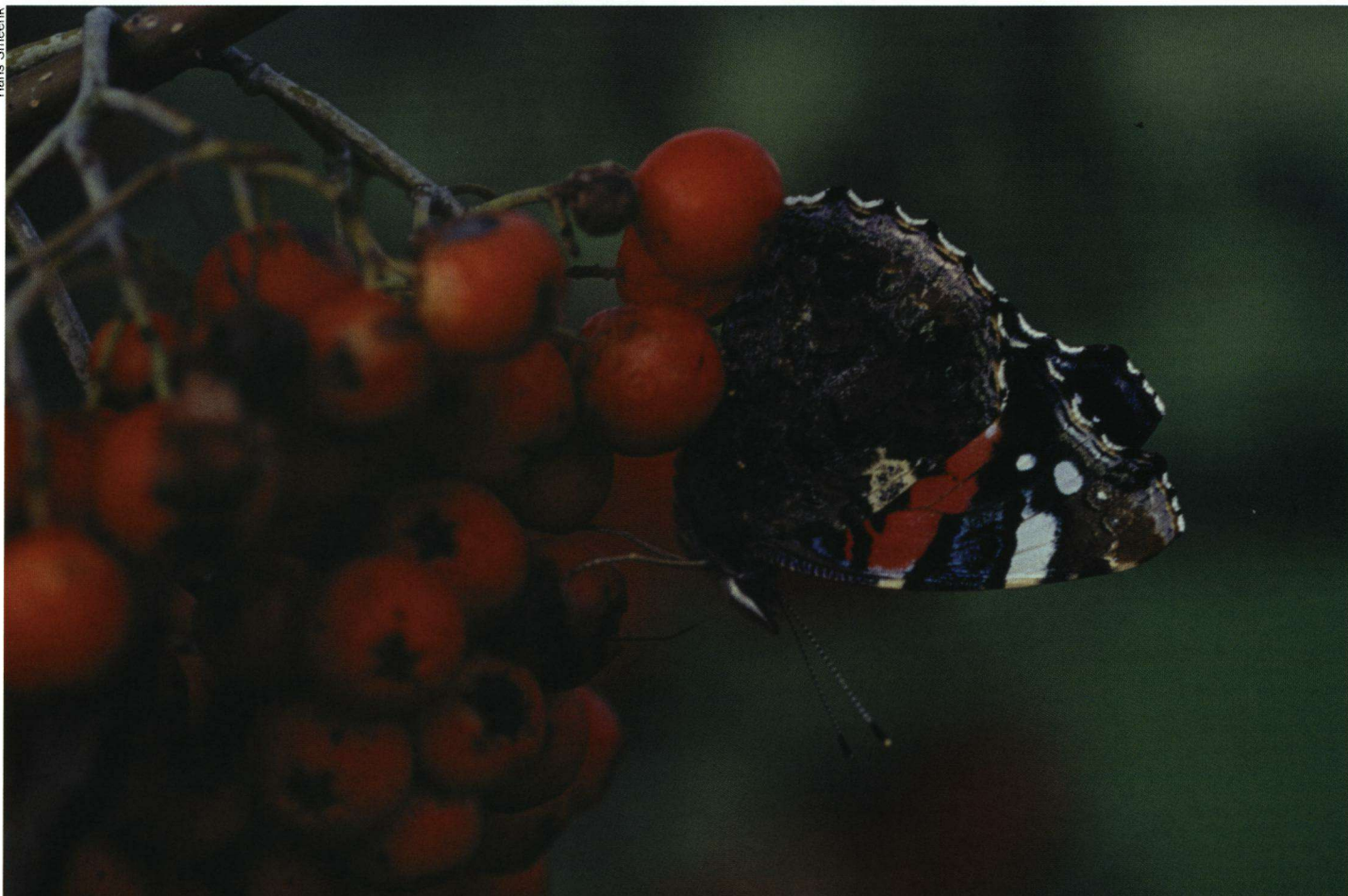

De atalanta

Hans Smeenk

Atalanta was de beeldschone dochter van de koning van het Griekse eiland Scyrus. Als straf voor het schenden van een belofte werd ze door de godin van de schoonheid veranderd in een zwartgedoornde rups en verbannen naar het brandnetelbos. Later herkreeg ze haar schoonheid, weliswaar als vlinder, maar zo mooi, dat haar ontroostbare geliefde Hippomenes de godin smeekte ook hem te veranderen in zo'n fraaie vlinder. Even later kozen ze samen het luchtruim...

Van de mythe naar de werkelijkheid. De atalanta is een trekvlinder die elk jaar opnieuw ons land vanuit het zuiden moet bereiken. In de zomer en nazomer vliegt dan de tweede generatie, waarvan een deel mogelijk terugkeert naar het zuiden en een ander deel tot diep in oktober doorvliegt en zal proberen te overwinteren, wat meestal niet lukt.

Van zwartgedoornde brandnetelrups naar fraaie vlinder gaat via de pop. Een stadium van schijnbare rust, maar in de pop vindt een grootscheepse verbouwing plaats van allerlei organen. Zo verdwijnen bijvoorbeeld de harde, chiti-

neuze kaken die het brandnetelblad vermaalden en er verschijnt een sierlijke, slanke roltong, slechts geschikt voor het opzuigen van vloeistoffen.

Atalanta's houden van lekkere drankjes: geurige nectar en zoet vruchtensap. Op nectarrijke bloemen als leverkruid, buddleja, zonnehoed en sedum zijn naast vele andere vlinders altijd wel atalanta's te vinden. Dankzij het sap uit een 'bloedende' boom noteer ik jaarlijks de atalanta op mijn monitoringroute. En fruit, een beetje rottend valfruit als pruim en peer, daar zijn ze gek op. En kennelijk ook op de wat melige lijsterbes.

En als aan het eind van het jaar alle nectarbronnen raken opgedroogd, dan is er tot slot nog de bloeiende klimop. Hierop vindt het laatste drinkgelag van de atalanta's plaats tot diep in oktober! Dat zijn de atalanta's die de Nederlandse winter moeten gaan trotseren maar die doorgaans zullen doodvriezen, hoewel in de nabije toekomst door klimaatverandering misschien steeds meer exemplaren toch de winter zullen gaan overleven. ■